

לא יתן כחן סמתי הנפרדעים כראה דייק מדכתיב
 מיותר לא כשאר אחד מה שלא כת' בן צבי נפרדעי'
 וכן עשאוהו כש' ואל' דהא גם מלא כשאר אחד לא מוכח
 ולא מיד דהא' ל' לא כשאר אחד חי אלא כלם מתו דא' ב' ה"ל
 לסיים ותבאש הארץ כמו בנפרדעים אלא ע"כ ויסר היינו
 שברחו חיים ולא כשאר א' הוא כתיבת טעם למה שר' ולא
 מתו כדו שלא יסאר א' ולא יהיה להם הכאה בעירו והרא"ם
 כתב מדייק מדייקה וכתב ויסר ולא כתיב וימותו ולא
 בהיורא מאחר דלשון הפרה סוכל שני הפירושי' ומה שהיפך
 הרב הסדר ופי' ויסר קודם ויעתר כדי לרדת הטעם
 שהונרך להתחזק בתפלה לפי שהתפלל שיברחו חיים ולא
 יסאר אחד והפלה והבדיל ואע"ג דלעיל
 בפסוק והפלתי פי' שהוא לשון הפרשה הא' פי' שהוא לשון
 הפרשה והבדלה ולכן כאן דכתיב בין מקרה ישראל ובין
 מקרה מזרים פי' והבדיל ולא הזכיר לשון הפרשה ולעיל
 דלא כתיב בין שייך יותר להזכיר שהיא לשון הפרשה :

ובל' דבר הכותב בכתב כתב הרא"ם מנ"ל שזרק בכח
 עד שג'ל שזרק ביד א' דילמא לא זרק בכח וכשתי
 ידיו ע"כ ונ"ל דה"ק וכל דבר הנזרק היינו בכח דסתם
 פריקה היא בכל כחן והיינו בידו' ופי' בכ"ר פ' ה' וביוק'ר'
 דבה פ"י ועוד אפשר לומר דכל מה שאפשר לקרב אהבה
 אין סומכין על הכס ולכן כל מה שהיה אפשר לעשות שהיה
 לאבק על כל ארץ מנזרם היה עושה ולכן זרקו בכח והיינו
 ביד א' אבל אין סברא ו' מספקת חשוב דכל מה שאצ"ה
 דונה להוכיח ולקרב אל הטבע שהלך האבק על כל ארץ
 מנזרים אתה מרחק מן הטבע איך החזיק קימץ של משה
 שמה קמחם :

וחירא את דבר ה' הניס את מקנהו אל הכתים וכן
 שנויה במכילתא אבל ויקחם שם מאות רכב
 בחור ולקמן בפסוק ויקחם שם מאות רכב בחור הכי' הרב
 ג"כ זאת המכילתא והוכרח הרב להביא המכילתא לכאן
 לפי שהיה אפשר להקשות דהא במכת דבר לא כתיב הירא
 את דבר ה' הניס וגו' אלא במכת דבר לפיכך הכי' דגם
 במכילתא מקשה ג"כ מפסוק ויקחם כל מקנה מזרים על
 ויקחם שם מאות רכב בחור ומתוך זה העירוב ואין להקשות
 על הכתיב עצמו למה כתב במכת הכרד הירא את דבר ה'
 וגו' ולמה לא כתב כן במכת הדבר ל' דהבא לא שייך לומר
 הירא את דבר ה' דכאן לא הוהיר הש"י להכניס המקנה
 אבל לקמן כתיב ועתה שלח הגו' את מקנהך וגו' והא' דלא
 הוהיר הש"י בכאן להניס את המקנה היינו דרנא להראות
 המופת הגדול שמתו כל מקנה מזרים ומקנה כני גורא
 לא מתא' והא' דמכילתא מקשה על פסוק ויקחם שם מאות
 רכב בחור ולא מקשה על זה בפסוק כמו שמקשה
 הרב איבא למימר לפי שרנא ללמוד מזה טוב שבגוים הרוב
 דהיינו שהשאלו בהמות שלהם והרב הקדים הק' שיא
 בדרבו להקדים ועוד דמכילתא מתחלת מפסוק החדש
 הזה לכם :

ותבחר מן הארץ אבל גירסת הרא"ם וכבחדתם מן
 הארץ וישנה היא מטעם שכת' הרא"ם ועוד
 שחפרם לשון עבר וכמו שפי' והביתי' :
 וחירא מנורת מעילה ש' רוממים שם שהיה עשה
 אותה כחסי' להסכל דשין עליה כד' א' אשר
 אמרו לנעשך שחי ונעבדו ונשימיו כארץ נוד' :
 בעת הזאת למחר שרעו לו שרעוהו כדורגל עיי' בר' פירא

מה שפי' הרב בעצמו בפסוק שוב אשיב אליך כעת חייא
 וכדומה שהרא"ם לא זכרם וישכחם :

גם כתיב כס כתב הרא"ם שירדה האש למטה הכך
 תבניתה ועוד שנתערכה עם הכרד שהם שני
 הפכים ע"כ ולא כהירא חדא דכמה פעמים מנינו שירדה
 האש למטה מן השמים לארץ הן לטובה הן לרעה ולא
 במשכב לנס ועוד דהא עדיין לא ככתב פשו' ותהליך אש ארנה
 גלי כראיה דבמחלוקת שבניה בש"ר וכדרכה מקומו' במדרש
 דבה דר' יהודא ס' לואש מתלקחת בתוך הכרד פירושו
 שהאש היה מוכח בתוך הכרד כחפץ שהוא מוכח בתוך
 הכלי ולמדוהי הכס הא' הוא שהבדיל לא כיכה את האש
 המוכח בתוכו והכס השני שהאש לא התך שולי הכרד עד
 שיפול מתוכו ומ"מ הכרד לא היה דולק ול' נחמיה היו
 האש והכרד פתיכים ונעצבים זה בזה והאש מתלקחת
 בבוף הכרד וסביבם היו דולקין ולמדוהי הכס השני היה
 שהכרד היה דולק ולזה כתבין הדס שהרי כתב האש והכרד
 היו מעורבין ולא נריך לפרש הא' דמשיים עשו שלום
 ביניהם ר"ל שצביהם דלקו :

אבל בתוך העיר לא התפלל לפי שהיתם מלאה גילולים
 ש"ר ואע"כ שגם כוונת מכת הנפרדע ומכת
 ערוב היתה ג"כ מלאה גילולים וח"כ מסתמא לא היה
 מתפלל בתוך העיר והל' שם כנאית את העיר ל' דשם
 היה מתפלל על למחר והיה לו שהיה להתפלל כל היום ולא
 היה נריך לגלות לפי' כנאית את העיר אבל כאן שאמר
 פרעה ודכ מהיית קולות וכד' והיה מבקש הקולות יחדלון
 מיד והכרד לא יתך ארנה ונ"ל שלא להתמהמה ולכן הונרך
 לגלות כנאית את העיר ולא כתב העיר :

ואע"כ שנאמר את כל עשב השדה הכה הכרד ש"ר
 מהו כי אפילת הכה ר' יהודא בר שלום
 אומר לקישותהו א"ל ר' פיצחם והלא בתיב את כל עשב
 השדה הכה הכרד ואתה אומר על שהיו קטנות לא כוונ
 אלא פלאים עשה הקד"ה בהם ע"כ והרב תירץ מדעת
 קושייתר' פנחס דמוקי לה ר' יהודא בעצבים העומדים
 בקלשם כתב הרא"ם ולא ידעתי מה יעשה בפסוק כי
 השערה אב"י והפזתה נכשל דמשמע שאלו לא היתה
 השערה עומדת בקציה והפזתה נכשלה היו
 כגולין והוא סותר מאמר ואת כל עשב השדה הכה הכרד
 ע"כ ובאמת סקנשיא חזקה היא לדבר ר' פנחס ולמדתי
 תירץ כזה מדברי התרגומים דכפסוק ואת כל עשב השדה
 הכה הכרד תרגמו מחא כמו כל לשון הכאה שבמקרא אבל
 על ככתה וזכו תרגמו לשון לקותא שהיא ל' שכירה וכמ"ס
 הרב והשתא ל' קדקרא דכל עשב השדה הכה הכאה
 בעלמא מיידי שבכפפה קומתן ומכל מקום לא נשתברו
 לגמרי לפי שהיו רכות אבל השעורה והפזתה נשתברו
 לגמרי לפי שהיו קשים כמו כל לשון לקותא דבטרכות
 וכתבואה שאין להם רפואה ותדופה אבל החטה והכוסמת
 לא נשתברו אע"כ שהיו קשות כי אפילת הכה פלאי
 פלאות כעשה להם כנ"ל :

פרטת כח

והתרה בו כתב הרא"ם ופי' כי איני
 הכדתי הוא טעם על והתרה בו כלומר איסרה
 בעיניך